

**O‘ZBEK VA INGLIZ TILLARIDAGI PARALLEL MATBUOT
MATNLARIDA LINGVOMADANIY XUSUSIYATLARNING QIYOSIY
TAHLILI**

**Urganch davlat pedagogika instituti ingliz tili
o‘qituvchisi Babajanova Zumrad Igor qizi**

zumradbobojonova3@gmail.com

Orcid:000144067392

**LINGUOCULTURAL FEATURES IN UZBEK–ENGLISH PARALLEL-TEXT
MEDIA**

**English teacher at Urgench state pedagogical
institute Babajanova Zumrad Igor qizi**

**ЛИНГВОКУЛЬТУРНЫЕ ОСОБЕННОСТИ УЗБЕКСКО-АНГЛИЙСКОЙ
ПРЕССЫ С ПАРАЛЛЕЛЬНЫМИ ТЕКСТАМИ**

**Преподаватель английского языка в Ургенчском
государственном педагогическом институте
Бабаджанова Зумрад Игоревна**

Annotatsiya

Ushbu tezisda o‘zbek va ingliz tillarida yaratilgan matbuot matnlaridagi lingvomadaniy xususiyatlar qiyosiy tahlil qilinadi. Tadqiqotda matbuot tilining milliy mentalitet, madaniy qadriyatlar va kommunikativ kontekst bilan bog‘liqligi yoritiladi. Shuningdek, tarjimada yuzaga keladigan lingvomadaniy tafovutlar va ularni to‘g‘ri ifodalash muammolari tahlil etiladi.

Kalit so‘zlar:

lingvomadaniyat, milliy xususiyat, matbuot tili, parallel matn, tarjima, madaniy konnotatsiya.

KIRISH

Matbuot matnlari jamiyatning ijtimoiy-madaniy hayotini aks ettiruvchi muhim diskurs turidir. Har bir xalqning axborot berish uslubi, so‘z tanlovi va nutq madaniyati milliy mentalitet bilan chambarchas bog‘liqdir. Shu bois o‘zbek va ingliz matbuotidagi

parallel matnlarni solishtirish orqali madaniy va til xususiyatlarini aniqlash dolzarb masaladir.

Asosiy qism

O‘zbek va ingliz tillaridagi matbuot matnlarida lingvomadaniy xususiyatlar quyidagicha namoyon bo‘ladi:

Milliy realiyalar ifodasi:

O‘zbek matbuotida “mahalla”, “osh”, “Navro‘z”, “qorako‘l” kabi so‘zlar o‘ziga xos madaniy yuklama bilan keladi. Ingliz matnlarida esa “Thanksgiving”, “the Queen’s Speech”, “pub culture” kabi birliklar milliy realiya sifatida ishlatiladi.

Kommunikativ uslubdagi farqlar:

O‘zbek matbuotida mavzular ko‘proq jamoaviy qadriyatlarga tayanadi, matnlar hissiy ifoda bilan boyitiladi. Ingliz matbuotida esa ob‘ektivlik, aniq ma‘lumotlarga tayanish, qisqa va lo‘nda bayon ustunlik qiladi.

Madaniy konnotatsiyalar:

Tarjimada so‘zning denotativ emas, balki konnotativ ma‘nosini saqlash muhim. Masalan, “milliy qadriyatlarni asrash” iborasi ingliz tilidagi “preserve cultural heritage” deyilganda, hissiy o‘lchov biroz yo‘qoladi.

Tarjima muammolari:

Lingvomadaniy birliklarni tarjima qilishda ekvivalent so‘z tanlash muhim bo‘lib, ko‘p hollarda izohli tarjima yoki adaptatsiya usuli qo‘llanadi.

Xulosa

O‘zbek va ingliz matbuotidagi lingvomadaniy xususiyatlar matnning milliy-madaniy mohiyatini ochib beradi hamda tarjimachilikda madaniy kompetensiyaning ahamiyatini ko‘rsatadi. Natijada, parallel tahlil turli madaniyatlarda axborotni yetkazish mexanizmlarini chuqurroq anglash imkonini beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Hall, E. T. *The Silent Language*. – New York: Anchor Books, 1973.
2. Karimova, D. “O‘zbek tili matbuot tili lingvostilistikasi.” – Toshkent: Fan, 2019.
3. Baker, M. *In Other Words: A Coursebook on Translation*. – London: Routledge, 2011.